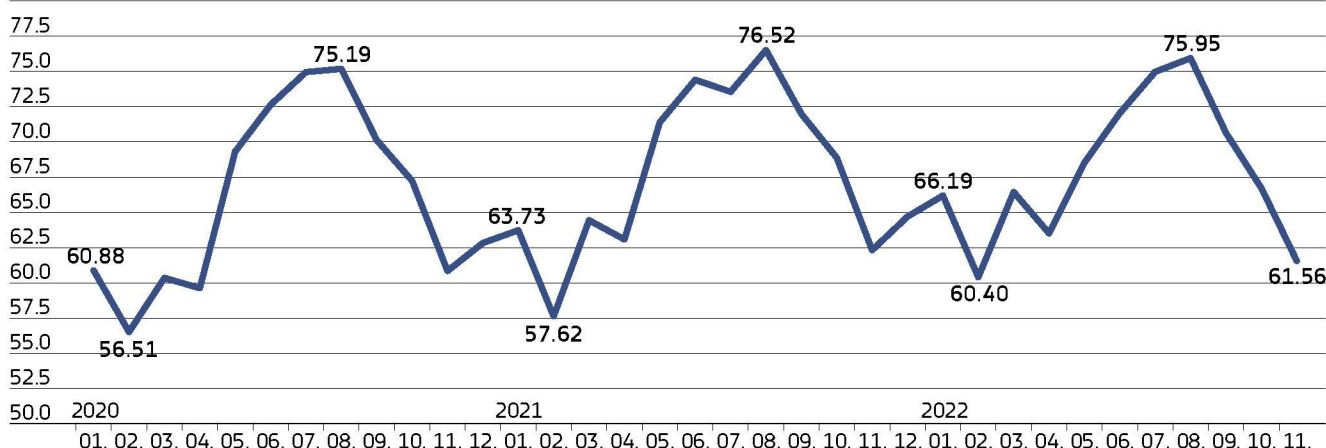

Svaigpiena iepirkums

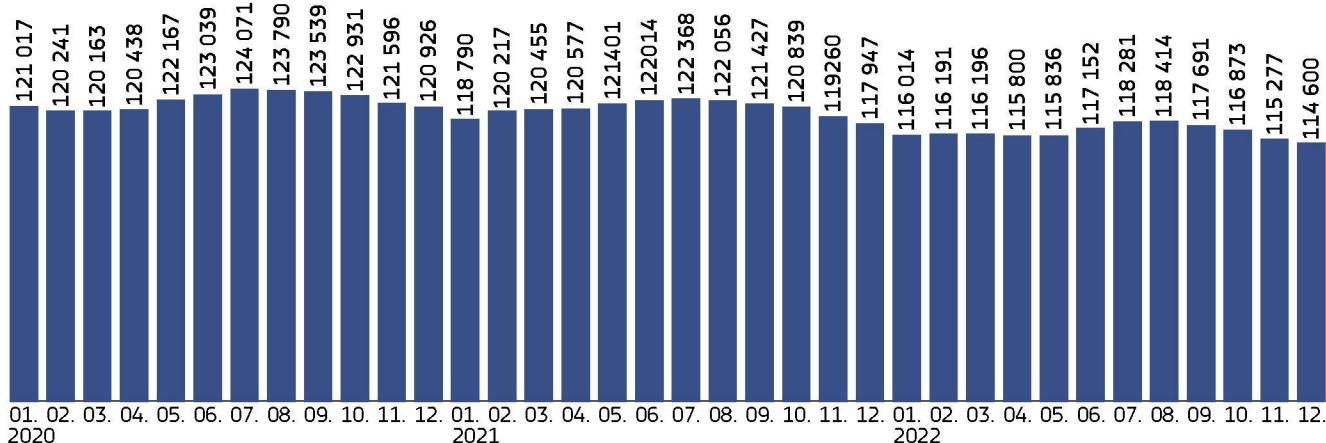
Tūkst. t

Avots: Lauksaimniecības datu centrs

Slaucamo govju skaits

Kuru pienu realizē piegādei

Avots: Lauksaimniecības datu centrs

Piena stratēģijā ir vajadzīgs konkrēts rīcības plāns, kam līdztekus ir paredzēts valsts atbalsts (kur tāds nepieciešams), nepieciešamo investīciju līdzfinansējuma avoti, lai tas tiktu realizēts dabā, nevis paliktu tikai uz papīra. “Igaunija to radīja pirms 20 gadiem un konsekventi izpildīja, kā rezultātā mūsu ziemeļu kaimiņvalstij ir būtiski sasniegumi,” uz igauņu piemēru norādīja J. Šolks. Viņš uzsvēra, ka, pateicoties nelielajam valsts atbalstam, konkurētspēja ir saglabāta pietiekami labā līmenī.

“36% no visa Latvijā iepirkta piena tiek izmantoti dažādu produktu ražošanai, kas tiek realizēti vietējā tirgū, bet pārējie 64% svaigpiena vai piena produktu veidolā ir jāeksportē, tādējādi Latvijā nozare ir ļoti atkarīga no svārstībām pasaules svaigpiena un piena produktu tirgū,” skaidroja J. Šolks. Viņš norādīja, ka tajos brīžos, kad pasaules svaigpiena un piena produktu tir-

gū ir augšupejoša tendence (vēl nebijušas cenas sviestam, sieram, un citiem produktiem), tad visiem ir labi, bet pretēja aina ir tad, kad šajā tirgū tiek novērota lejupslīde. Vietējais tirgus ir ar lielu inerci, un, ja tas ir stabils un vērā ņemams attiecībā pret nozari, tad pašmāju tirgus darbojas kā savdabīgs buferis gan zemniekiem, gan pārstrādātājiem.

“To labi pierāda Vācija, kurā situāciju nereti salīdzina ar Latviju, norādot, ka tajā piena cena nekrīt, taču ignorējot faktu, ka Vācijā 82% no piena ekvivalenta produktos tiek patērēti šajā valstī un tikai 18% tiek eksportēti,” tā J. Šolks. Viņš atzīst, ka šo pašmāju tirgus un ārvalstu patēriņa proporciju Latvijā nevar salauzt, ja vien gribam būt zeme, kurā ražo daudz vairāk piena, nekā varam patērēt. “Būtisks ķēdes posms ir mazumtirdzniecība Latvijā, kur pēdējos daudzus gadus ir kā iebraucamā sētā, jo pārdod piena produktus, kuri ražoti

ne tikai Latvijā, bet arī Igaunijā, Lietuvā un Polijā. Rezultātā no ikdienas dzeramā piena patēriņa 200 t vairāk nekā 100 t ir importētas. Paradokss – piena ražošanas jaudas Latvijai ir, bet pārdot tirgotājiem tik, cik patērē iedzīvotāji, nevaram,” stāstīja J. Šolks. Viņš nezina nevienu valsti, kuras pircēji priekšroku dotu importētajam pienam un tā produktiem, ja vien viņu pašu valstī ir šādi produktu ražotāji. “Pieņemot, ka visus importētos vienkāršos piena produktus izslēgtu no Latvijas tirgus, tad pašreizējie 36% no visa Latvijā iepirkta piena, kas tiek izmantoti dažādu produktu ražošanai, pārvērstos jau par 50%, kas mainītu situāciju,” tā J. Šolks. Viņš norādīja, ka minētie aprēķini nav precīzi, bet tie parāda tendenci. “Ir parādījies jauns drauds – piena produkti no Ukrainas, kuri tiek ievesti pa tiešo vai arī caur Poliju. Ukrainai ir jāpalīdz, bet kurš palīdzēs mums?” vaicāja J. Šolks. ☺